

Change Management Strategies and Innovation of Local Government Organizations in Udon Thani Province

Phukanchanakrit Pulanram^{1*} and Yuttapol Tavachalee¹

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

*Corresponding author. E-mail: pagsa.2522@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research article are 1) to study change and innovation management strategies, 2) to study factors affecting change and innovation management strategies, and 3) to study guidelines for developing change and innovation management strategies in local government organizations. Udon Thani Province area it is quantitative research and qualitative research. The sample group consisted of 400 people who were eligible to vote in Udon Thani Province and 10 people who provided interview information the tools used include questionnaires and interviews. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, and multiple regression analysis and descriptive analysis accompanying the discussion of results the results of the research found that: 1) overall change management strategies and innovations in local government organizations were at a moderate level. They can be arranged in descending order as follows: revolutionary change aspects of evolutionary change and planned changes, respectively. 2) Factors that significantly affect change management strategies and innovation in local government organizations include creating culture within the organization (X2), learning organization (X4), setting direction (X1), process aspects. Cognitive (X6) and managerial (X9), the five independent variables had coefficients of predictors in raw scores (b) equal to .240, .203, .193, .177, and .172, respectively. And 3) there should be a need for clear guidelines for developing change management and innovation strategies. and has developed a management system that has changed by applying innovations efficiently as well as amend and improve to keep local agencies up-to-date and develop the participation of network partners to be modern and advance in innovation effectively.

Keywords: Change Management Strategies, Innovation, Local Government Organizations

กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ภาณุชนกฤษฎี ปุณัณรัมย์^{1*} และ ยุทธพล ทวะชาลี¹

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: pagsa.2522@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการพรรณนาวิเคราะห์ ประกอบการอภิปรายผล ผลการวิจัยพบว่า: 1) กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิวัติ ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการ และด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวางแผนตามลำดับ 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร (X2) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X4) ด้านการกำหนดทิศทาง (X1) ด้านกระบวนการทางความคิด (X6) และด้านการบริหารจัดการ (X9) ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .240 .203 .193 .177 และ .172 ตามลำดับ และ 3) ควรจำเป็นต้องมีแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมให้ชัดเจน และมีการพัฒนาระบบการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นมีความทันสมัยอยู่เสมอๆ และพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายให้มีความทันสมัยและก้าวหน้าทางนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลง, นวัตกรรม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของประเทศในปัจจุบันส่งผลต่อพฤติกรรมองค์กรอย่างมากทำให้การดำเนินงานขององค์กรในปัจจุบันเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้กลยุทธ์และนวัตกรรมให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ มนุษย์เริ่มมองหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ได้อย่างมากที่สุด เพราะการใช้กลยุทธ์และนวัตกรรมในแต่ละวันต้องแข่งกับเวลา ทุกอย่างต้องการความรวดเร็วและมีวิธีการที่ไม่ยุ่งยากต่อการใช้กลยุทธ์และนวัตกรรมเป็นคำที่ถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลาย สิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ใหม่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น (ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์, 2551) โดยกลยุทธ์และนวัตกรรมเป็นที่มาของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในองค์กรต่างๆ ในปัจจุบัน จึงส่งผลให้องค์กรส่วนใหญ่ต้องนำกลยุทธ์และนวัตกรรมมาปรับใช้เนื่องจากนวัตกรรมส่งผลกระทบต่อแนวโน้มองค์กรอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนและโครงสร้างการตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปจึงเป็นที่มาส่งผลให้องค์กรที่ขาดกลยุทธ์การจัดการความเปลี่ยนแปลงจะไม่

สามารถอยู่รอดในสังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป ดังนั้นองค์กรต้องรู้ความสามารถและข้อบกพร่องของตนเองและเข้าใจสภาพสังคมดิจิทัล ทั้งความเร็ว ความสะดวกสบาย ในการติดต่อประสานงานและการให้บริการอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในการนำกลยุทธ์และนวัตกรรมมาปรับใช้ในองค์กรเพราะกลยุทธ์และนวัตกรรมมีความซับซ้อนและปรากฏอยู่ในการทำงานทุกขั้นตอน และเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพกับการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ (โกศล จิตวิรัตน์, 2561)

องค์กรขนาดใหญ่ที่มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบดั้งเดิมและรายได้ส่วนใหญ่มาจากรูปแบบการบริหารจัดการแบบดั้งเดิมจะมีวัฒนธรรมองค์กรที่ยากแก่การเปลี่ยนแปลงจะส่งผลให้เผชิญกับความเสี่ยงที่จะต้องสูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและเศรษฐกิจ อาทิ การใช้ระบบอัตโนมัติในกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มกระบวนการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์กร (พิภพ วังเงิน, 2560) การใช้ข้อมูลขนาดใหญ่กำหนดกลยุทธ์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้มารับบริการในหน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ และการใช้กลยุทธ์และนวัตกรรมในการจัดการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร หรือแม้กระทั่งการใช้กลยุทธ์และนวัตกรรมในการยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะของภาครัฐและภาคเอกชน จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงกลยุทธ์การบริหารและนวัตกรรมส่งผลให้ไม่มีขอบเขตเวลาและสถานที่องค์กรต้องพร้อมเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อเชื่อมโยงปัญหาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตที่ส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กร โดยภาครัฐและเอกชนต้องร่วมกันแก้ปัญหาเพื่อการดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562)

การปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองในระดับพื้นฐานของประเทศ การปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้น เพื่อลดปัญหาและข้อจำกัดในการบริหารงานของรัฐบาลส่วนกลางที่ไม่สามารถดูแลประชาชนทั้งประเทศได้อย่างทั่วถึงและมีความสำคัญในฐานะเป็นกลไกในการกระจายทรัพยากรและการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความทั่วถึงต่อความต้องการของชุมชนและการพัฒนาของรัฐไปสู่มวลชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2558) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล (ทน, ทต) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เทศบาลและองค์การบริหารราชการรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา กระทรวงมหาดไทย โดยได้มีการกระจายอำนาจและทั้งมีการส่งเสริมในแนวทางการดำเนินงานตามกฎหมายที่ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดี และมีการยึดถือปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพโดยดำเนินการโครงการประกวดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี โดยริเริ่มดำเนินการเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบายของภาคส่วนต่างๆ จนถึงปัจจุบัน (โกวิทย์ พวงงาม, 2559) ทั้งนี้ การบริหารจัดการดังกล่าวมีนโยบายเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในการปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความกระตือรือร้นในทางการแข่งขันและต้นตัวที่จะบริหารจัดการในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยการใช้นวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอย่างถูกต้องตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ และเพื่อให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรหลายๆ ด้าน ที่มีการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเข้ามาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

จังหวัดอุดรธานี พบว่า มีจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 121 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 3 แห่ง เทศบาลตำบล 67 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 109 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี, 2566) ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการใช้กลยุทธ์การบริหารและนวัตกรรมที่มีความแตกต่างและความหลากหลายเข้ามาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสายงาน แต่ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรอย่างไม่มีที่สิ้นสุดในหน่วยงานอยู่ดี เช่น การสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร การเรียนรู้ การกำหนดทิศทาง

กระบวนการทางความคิดและการบริหารจัดการ นั้นถือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีข้อบกพร่องในการใช้กลยุทธ์การบริหารและนวัตกรรมที่มีการประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่อง และปัญหาหลักยังต้องมีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันทำให้การเปลี่ยนแปลงในองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำต้องมีการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การบริหารและนวัตกรรมเพื่อสภาพคล่องขององค์กรอย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว สะดวกสบาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ว่ากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อยู่ระดับใด ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง และแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ควรเป็นอย่างไร และเพื่อเสริมสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงผสมผสาน โดยใช้วิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการ บุคลากร หรือ เจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 52,947 คน (ข้อมูลจาก สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการ บุคลากร หรือ เจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 52,947 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน ครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จำนวน 397 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พิจารณาจากความสามารถในการให้ความรู้ และประสบการณ์ ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรจำนวน 10 คน ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามใช้สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณและแบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยดำเนินการ ดังนี้

แบบสอบถาม (การวิจัยเชิงปริมาณ) ส่วนประกอบของแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

3.1 การสร้างเครื่องมือเชิงปริมาณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสอบถาม (2) กำหนดขอบเขตของคำถาม และโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย นำเสนอที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ (3) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง และ (4) ตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทำการทดสอบ จำนวน 40 คน กับประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในข้าราชการ บุคลากร หรือเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี จากนั้นนำมาทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ที่ระกบความเชื่อมั่น 0.804 โดยใช้วิธีของ Cronbach, L. J. (1990, pp. 202-204) จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดต่อไป

3.1 การสร้างเครื่องมือเชิงการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์ออกเป็น 1 ส่วน ดังนี้ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เสริมการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อต้องการให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับข้อเสนอเกี่ยวกับแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ใช้สำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

4. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างเครื่องมือเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมวิเคราะห์เป็นข้อมูลคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบในเรื่องกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์โดยกำหนดขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามกรอบแนวคิดของการวิจัย และขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบในประเด็นและเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ยิ่งขึ้น (3) พัฒนาแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยยิ่งขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ในลำดับต่อไป และ (4) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วนำเสนอให้ที่ปรึกษาดูตรวจสอบและนำไปปฏิบัติในภาคสนามต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้ (1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนา และปรับปรุงจนมีคุณภาพในระดับที่ยอมรับได้ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และผู้ช่วยวิจัยซึ่งผู้วิจัยขอความร่วมมือจากข้าราชการ บุคลากร หรือ เจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดเกี่ยวกับ

วัตถุประสงค์การวิจัยเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนแก่ผู้ช่วยวิจัย (2) การขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง (3) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลนำเสนอข้าราชการ บุคลากร หรือ เจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ (4) แจกจ่าย และเก็บแบบสอบถามจากประชากร กลุ่มตัวอย่าง และ (5) รับแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนสมบูรณ์แล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังนี้ (1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัย ในลักษณะการวิจัยเอกสาร ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำรา ที่เป็นแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย (2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงาน เพื่อขออนุญาตกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ แล้วเดินทางไปตามวันเวลาที่นัดหมาย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยแนะนำตนเอง สร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้วิจัยกับผู้ถูกสัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ แล้วดำเนินการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพูดคุยอย่างเป็นกันเองตามแนวทางการสัมภาษณ์ที่วางไว้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงทัศนะของตนเองอย่างเต็มที่

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

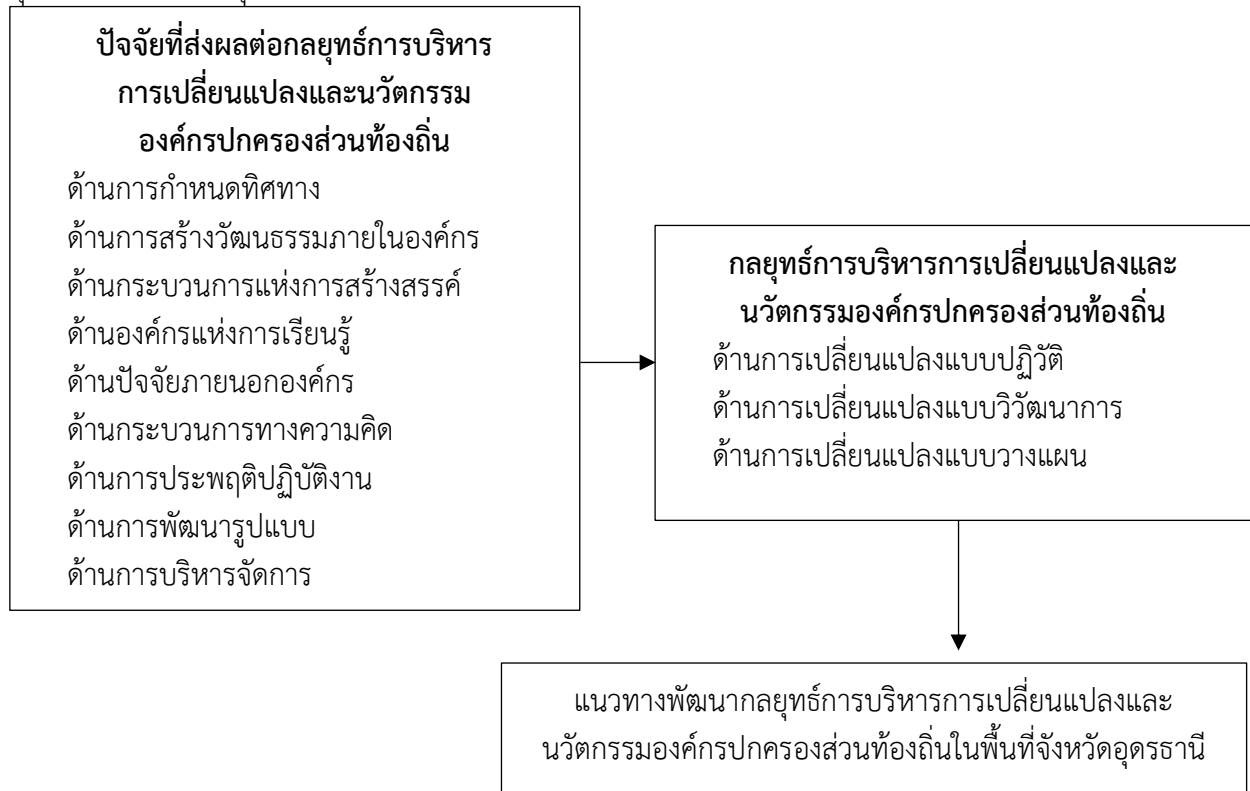
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้ (1) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบการอภิปรายผล (2) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรแบบเป็นลำดับขั้น ประกอบการอภิปรายผล และ (3) การวิเคราะห์ข้อมูล วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยคัดเลือกและจำแนกข้อมูล จัดระเบียบข้อมูลให้เป็นระบบ จัดทำบรรณานุกรมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลไปเขียนเป็นรายงานตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ดังนี้ (1) การวิเคราะห์ เอกสาร หนังสือ ตำรา โดยการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (2) วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเป็นกรอบแนวคิดในแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี และ (3) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้การสรุปความ การตีความและนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี” สามารถสรุปกรอบแนวคิดดัง ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 1 กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิวัติ	3.06	0.29	ปานกลาง
ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการ	3.04	0.47	ปานกลาง
ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวางแผน	3.03	0.46	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$ S.D.=0.48) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ได้ดังนี้ ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิวัติ ($\bar{X} = 3.06$ S.D.=0.29) ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการ ($\bar{X} = 3.04$ S.D.=0.47) และด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวางแผน ($\bar{X} = 3.03$ S.D.=0.46) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการกำหนดทิศทาง	3.07	0.19	ปานกลาง
ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร	3.02	0.67	ปานกลาง
ด้านกระบวนการแห่งการสร้างสรรค์	3.04	0.56	ปานกลาง
ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้	3.05	0.57	ปานกลาง
ด้านปัจจัยภายนอกองค์กร	2.87	0.78	ปานกลาง
ด้านกระบวนการทางความคิด	3.01	0.57	ปานกลาง
ด้านการประพจน์ปฏิบัติงาน	2.95	0.59	ปานกลาง
ด้านการพัฒนารูปแบบ	3.06	0.46	ปานกลาง
ด้านการบริหารจัดการ	3.08	0.48	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.02	0.48	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$ S.D.=0.48) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.08$ S.D.=0.48) ด้านการกำหนดทิศทาง ($\bar{X} = 3.07$ S.D.=0.19) ด้านการพัฒนารูปแบบ ($\bar{X} = 3.06$ S.D.=0.46) ด้านปัจจัยภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 3.05$ S.D.=0.57) ด้านกระบวนการแห่งการสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.04$ S.D.=0.56) ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร ($\bar{X} = 3.02$ S.D.=0.67) ด้านกระบวนการทางความคิด ($\bar{X} = 3.01$ S.D.=0.57) ด้านการประพจน์ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.95$ S.D.=0.59) และด้านปัจจัยภายนอกองค์กร ($\bar{X} = 2.87$ S.D.=0.78) ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ลำดับตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ค่าคงที่	2.313	.241	.134	9.588	.000	.257	1.538
ด้านการกำหนดทิศทาง X_1	.193	.065	.223	2.982	.003*	.420	2.381
ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร X_2	.240	.052	.323	4.635	.000*	.485	2.062

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี (ต่อ)

ลำดับตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือก	B	S.E.	Beta	t	P-value	Collinearity Statistics	
						Tolerance	VIF
ด้านกระบวนการแห่งการสร้างสรรค์ X_3	-.012	.050	-.012	-.229	.819	.847	1.180
ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ X_4	.203	.027	.006	.115	.000*	.970	1.031
ด้านปัจจัยภายนอกองค์กร X_5	-.014	.048	-.022	-.284	.776	.405	2.467
ด้านกระบวนการทางความคิด X_6	.177	.067	.268	2.632	.009*	.227	4.409
ด้านการประพฤติปฏิบัติงาน X_7	-.015	.050	-.016	-.303	.762	.828	1.208
ด้านการพัฒนารูปแบบ X_8	.009	.017	.013	.538	.591	.405	2.467
ด้านการบริหารจัดการ X_9	.172	.024	.241	7.298	.000*	.227	4.409
SE _{est} = $\pm$.41578 R = 0.319; R ² =0.102; Adj. R ² = 0.805; F = 6.168; p-value = 0.001							

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร (X_2) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X_4) ด้านการกำหนดทิศทาง (X_1) ด้านกระบวนการทางความคิด (X_6) และด้านการบริหารจัดการ (X_9) ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .240 .203 .193 .177 และ .172 ตามลำดับ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ด้านกระบวนการแห่งการสร้างสรรค์ (X_3) ด้านปัจจัยภายนอกองค์กร (X_5) ด้านการประพฤติปฏิบัติงาน (X_7) ด้านการพัฒนารูปแบบ (X_8) ตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ได้ ร้อยละ 80.5

3. แนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี พบว่า ควรจำเป็นต้องมีแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน และมีการพัฒนาระบบการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งแก้ไขปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นมีความทันสมัยอยู่เสมอ และพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเข้ามาสร้างกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความทันสมัย และก้าวหน้าทางนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นยังไม่ตอบโจทย์ในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิวัติ การเปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงแบบวางแผนเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ อนุจิตร ชินสาร (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการบริหารงาน พบว่า มีลักษณะการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเหมือนกันทุกแห่งซึ่งทุกปัจจัยส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานที่เป็นเลิศ โดยให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายในการทำงานร่วมกันและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนอย่างแท้จริง และข้อค้นพบแนวทางสำคัญที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ 1) กำหนดนโยบายและวิสัยทัศน์องค์กรที่ชัดเจน 2) สร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) สร้างระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ 4) นำระบบเครือข่ายทางสังคมมาใช้ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 5) ปฏิรูปองค์กรแบบส่วนร่วมที่เหมาะสมกับการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีผลเท่าที่ควรเป็นไม่ว่าการบริหารจัดการ การกำหนดทิศทาง การพัฒนารูปแบบ การประพุดิปฏิบัติงานและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชาญ อธิธิฤกษ์มงคล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รอบหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รอบหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการจัดการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รอบหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารเชิงกลยุทธ์มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รอบหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร (X2) ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ (X4) ด้านการกำหนดทิศทาง (X1) ด้านกระบวนการทางความคิด (X6) และด้านการบริหารจัดการ (X9) ตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .240 .203 .193 .177 และ .172 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลและส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมาก เพราะการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร องค์กรแห่งการเรียนรู้ การกำหนดทิศทาง กระบวนการทางความคิดและการบริหารจัดการ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐชยติ เอี่ยมอำภา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง นวัตกรรมบริการของภาครัฐในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ประชาชนในตำบลพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่มีระดับความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมบริการสาธารณะในระดับมาก และพบว่า ประชาชนในตำบลพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อนวัตกรรมบริการสาธารณะในระดับปานกลาง สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนวัตกรรมบริการสาธารณะขององค์กร และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรียวฤดี รันสร (2565) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหาร ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านงบประมาณ และด้านวิธีการทำงาน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถทำนายระดับประสิทธิภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้ร้อยละ 67.10 ($R^2_{Adj}=.671$) ส่วนปัจจัยทางการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการจัดการ ไม่มี

อิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองนครพนม ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมองค์การให้สมดุล ($\beta = .290$) และด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\beta = .268$) มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองนครพนมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

แนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจำเป็นต้องมีแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน และมีการพัฒนาระบบการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งแก้ไขปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นมีความทันสมัยอยู่เสมอๆ และพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเข้ามาสร้างกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความทันสมัย และก้าวหน้าทางนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติยศ วรรณาวิก และ ศุภชัย ยาวะประภาส (2565) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ผลจากการศึกษา พบว่า แนวทางสู่การเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย ผู้นำต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการมีวิสัยทัศน์รู้จักวางตัวหรือโน้มน้าวจิตใจผู้ร่วมงานให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่และเต็มใจ มีการทำงานเป็น Teamwork มีการประสานงานกับประชาชนและภาครัฐเพื่อความสำเร็จความขัดแย้ง มีการบริหารจัดการด้วยความรับผิดชอบและมีประสิทธิภาพทั้ง “Hard Side” มีความยืดหยุ่นในการทำงานและ “Soft Side” ผู้นำใช้การมีส่วนร่วมในการบริหารงานเน้นการทำงานเป็นทีม มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกันโดยการยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ มีนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด และบูรณาการการทำงานเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนกับภาครัฐ ซึ่งต้นแบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ให้มีการบริหารจัดการที่ดีต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลในจังหวัดภาคกลาง ด้วยเทคนิค 7S โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ทำให้รู้ว่า ตัวแปรทั้ง 7 มีความสัมพันธ์ต่อกันซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นเลิศที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับตัวแปรทั้งหมด ด้านกลยุทธ์ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านค่านิยมร่วม, ด้านทักษะ

สรุปผลการวิจัย

กลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิบัติ ด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวิวัฒนาการ และด้านการเปลี่ยนแปลงแบบวางแผน ปัจจัยที่ส่งผลต่อกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี ประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กร ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านการกำหนดทิศทาง ด้านกระบวนการทางความคิดและด้านการบริหารจัดการ และมีแนวทางพัฒนากลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน มีการพัฒนาระบบการบริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงโดยการนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งแก้ไขปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นมีความทันสมัยอยู่เสมอๆ และพัฒนาการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายเข้ามา

สร้างกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความทันสมัยและก้าวหน้าทางนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบาย และการวางแผนในกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

1.2 ภาควิชาการควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน โครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของการบริหารจัดการอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

2.1 ควรมีการนำนโยบายและแผนงานไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการนำกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องและภาควิชาการตลอดถึงผู้มีส่วนร่วมในการนำกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและภาพลักษณ์ที่ดีต่อหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1. ควรศึกษาปัจจัยเชิงลึกโดยการลงสัมภาษณ์ สทนากลุ่ม ถึงกระบวนการ รูปแบบ วิธีการดำเนินงานในการนำกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม

3.2 ในส่วนของการวิจัยครั้งต่อไป หลังจากที่ได้มีการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น ทั้งด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาวิเคราะห์หามาตรการประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการในหน่วยงานท้องถิ่นอย่างจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS FOR WINDOW. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- เกียรติยศ วรรณานาวิก และศุภชัย ยาวะประภาษ. (2565). การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, 7(3), 123-136.
- โกวิท พวงงาม. (2559). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- โกศล จิตวิรัตน์. (2561). โมเดลการปรับตัวขององค์กรธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการทำลายล้างของเทคโนโลยีดิจิทัลในศตวรรษที่ 21. วารสารสมาคมนักวิจัย, 23(2), 74-88.
- ณัฐพันธ์ เชรนนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐชุตี เอี่ยมอำภา. (2563). นวัตกรรมบริการของภาครัฐในระดับท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- พิภพ วังเงิน. (2560). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

- เรียวฤดี รันสร. (2565). อิทธิพลของปัจจัยทางการบริหารภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- วิชาญ อธิฤกษ์มั่งคณ. (2564). การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่รอบหนองหาร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2558). 15 ปี การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี. (2566). ข้อมูลจังหวัดอุดรธานี. สืบค้นจาก http://udonthanilocal.go.th/view_detail.php?boxID=3511&id=232531.
- เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์. (2562). การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภาคกลาง. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 13(3), 41-51.
- อนุจิตร ชินสาร. (2563). การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 15(1), 83-93.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper. & Row.

